

B

CCE RR/PR/ NSR/NSPR Reduced Syllabus

ಕರ್ನಾಟಕ ಶಾಲಾ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯನಿರ್ಣಯ ಮಂಡಲಿ,

ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ, ಬೆಂಗಳೂರು - 560 003

KARNATAKA SCHOOL EXAMINATION AND ASSESSMENT BOARD,
MALLESHWARAM, BENGALURU - 560 003

ಮಾರ್ಚ್/ಏಪ್ರಿಲ್ 2024 ರ ಪರೀಕ್ಷೆ - 1

MARCH/APRIL 2024 EXAMINATION - 1

ಮಾದರಿ ಉತ್ತರಗಳು
MODEL ANSWERS

ಸಂಕೇತ ಸಂಖ್ಯೆ : 16-S

CODE No. : 16-S

ವಿಷಯ : ಪ್ರಥಮ ಭಾಷೆ — ಸಂಸ್ಕೃತ

Subject : First Language — SANSKRIT

प्रथमभाषा — संस्कृतम्

(ಶಾಲಾ ಪುನರಾವರ್ತಿತ ಅಭ್ಯರ್ಥಿ / ಖಾಸಗಿ ಪುನರಾವರ್ತಿತ ಅಭ್ಯರ್ಥಿ / ಎನ್.ಎಸ್.ಆರ್. /

ಎನ್.ಎಸ್.ಪಿ.ಆರ್.)

(Regular Repeater / Private Repeater / NSR / NSPR)

ದಿನಾಂಕ : 25. 03. 2024]

[ಗರಿಷ್ಠ ಅಂಕಗಳು : 100

Date : 25. 03. 2024]

[Max. Marks : 100

ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಂಖ್ಯೆ	ಉತ್ತರಣಿ	ಅಂಕ ವಿಭಜನಾ
I. 1.	अधोलिखितेभ्यः प्रश्नेभ्यः चत्वारः विकल्पाः प्रदत्ताः । तेषु समुचितं विकल्पं चित्वा क्रमाक्षरेण सह लिखत । 'विपिनम्' अस्य समानार्थकपदम् इदं भवति । (A) पुस्तकम् (B) मस्तकम् (C) वनम् (D) धनम् उत्तरम् : (C) वनम्	6 × 1 = 6 1

CCE RR/PR/NSR/NSPR(B)/777/3010 (MA)

[Turn over

प्रश्न संख्या	उत्तराणि	अङ्क विभजनम्
2.	<p>‘प्रकाशः’ अस्य विरुद्धार्थकपदम् इदं भवति ।</p> <p>(A) दमः (B) यमः</p> <p>(C) तमः (D) शमः</p> <p>उत्तरम् : (C) तमः</p>	1
3.	<p>‘राजा’ अस्य स्त्रीलिङ्गरूपम् इदं भवति ।</p> <p>(A) राज्ञी (B) राजनि</p> <p>(C) राणी (D) राजी</p> <p>उत्तरम् : (A) राज्ञी</p>	1
4.	<p>‘बभूवुः’ अत्र एषः लकारः वर्तते ।</p> <p>(A) लट् लकारः (B) लङ् लकारः</p> <p>(C) लिट् लकारः (D) लृट् लकारः</p> <p>उत्तरम् : (C) लिट् लकारः</p>	1
5.	<p>‘जगत्याम्’ अत्र एषा विभक्तिः वर्तते ।</p> <p>(A) द्वितीयाविभक्तिः (B) सप्तमीविभक्तिः</p> <p>(C) पञ्चमीविभक्तिः (D) तृतीयाविभक्तिः</p> <p>उत्तरम् : (B) सप्तमीविभक्तिः</p>	1
6.	<p>चन्द्रस्य शुक्लपक्षे वृद्धिः भवति । अत्र रेखाङ्कितपदस्य समुचितं प्रश्नवाचकपदम् इदं भवति ।</p> <p>(A) कति (B) कथम्</p> <p>(C) कदा (D) किमर्थम्</p> <p>उत्तरम् : (C) कदा</p>	1

प्रश्न संख्या	उत्तराणि	अङ्क विभजनम्
II.	चतुर्थं पदं लिखत ।	4 × 1 = 4
7.	वृत्रासुरः – राक्षसः :: दधीचिः – ..... । उत्तरम् : महर्षिः ।	1
8.	शचीपतिः – इन्द्रः :: अञ्जनापतिः – ..... । उत्तरम् : केसरी ।	1
9.	सुरुचिः – उत्तमः :: सुनीतिः – ..... । उत्तरम् : ध्रुवः ।	1
10.	शिखराणि – हिमाच्छादितानि :: गमनागमनम् – ..... । उत्तरम् : दुष्करम् ।	1
III.	एकवाक्येन उत्तरं लिखत ।	7 × 1 = 7
11.	वज्रायुधेन वृत्रं कः जघान ? उत्तरम् : वज्रायुधेन वृत्रम् इन्द्रः जघान ।	1
12.	लोके सदा किं शाम्यतु ? उत्तरम् : लोके सदा वैरं शाम्यतु ।	1
13.	भोजः कुत्र हन्तव्यः ? उत्तरम् : भोजः भुवनेश्वरीविपिने हन्तव्यः ।	1
14.	कः भूमिं परितः प्रदक्षिणं करोति ? उत्तरम् : चन्द्रः भूमिं परितः प्रदक्षिणं करोति ।	1
15.	भारतमाता कैः पूजिता ? उत्तरम् : भारतमाता राजाधिराजैः पूजिता ।	1
16.	अञ्जना कीदृशं सुतं प्रासूत ? उत्तरम् : अञ्जना शालिशूकनिभाभासं सुतं प्रासूत ।	1
17.	ध्रुवः नारायणं साक्षात्कर्तुं कुत्र प्रस्थितः ? उत्तरम् : ध्रुवः नारायणं साक्षात्कर्तुं घोरम् अरण्यं प्रस्थितः ।	1

प्रश्न संख्या	उत्तराणि	अङ्क विभजनम्
IV.	द्वित्रैः वाक्यैः उत्तरं लिखत ।	4 × 2 = 8
18.	अस्थियाचकम् इन्द्रं दधीचिः सानन्दं किम् अवदत् ? उत्तरम् : “साधु ! भोः इन्द्र ! अद्य मम जीवनं सफलं जातम् । यतः शरीरस्य अस्य त्यागः लोकोपकाराय क्रियते । त्यागः एको गुणः श्लाघ्यः किमन्यैः गुणराशिभिः । त्यागाज्जगति पूज्यन्ते पशुपाषाणपादपाः ।” इति अस्थियाचकम् इन्द्रं दधीचिः सानन्दम् अवदत् ।	2
19.	प्रजाभिप्रायं स्वीकृत्य चन्नम्मा राजारामं किम् अब्रवीत् ? उत्तरम् : प्रजाभिप्रायं स्वीकृत्य चन्नम्मा राजारामं - ‘राजपुत्र राजाराम ! प्रजाः यथा आदिशन्ति तथा - आचरामि । दत्तं भवते अभयम् । शरणागतं रक्षितुं सर्वस्वं - परित्यक्ष्यामः । इयमस्माकं प्रतिज्ञा’ इति अब्रवीत् ।	2
20.	सतां सङ्गः किं किं करोति ? उत्तरम् : सतां सङ्गः कुमतिं दूरीकरोति । चित्तं विमलीकरोति । पापं नाशयति । प्राणिषु करुणाम् अधिकाम् करोति । शुभं जनयति ।	2
21.	अमरत्वप्राप्तिकथां कः वदति ? सः कौ दग्धुम् इच्छति ? उत्तरम् : अमरत्वप्राप्तिकथां शिवं पार्वतीं प्रति वदति । सः श्वेतपारावतौ दग्धुम् इच्छति ।	2

प्रश्न संख्या	उत्तराणि	अङ्क विभजनम्
25.	<p>वाक्यदोषं परिहरत ।</p> <p>a) बालकः चोरस्य त्रायते ।</p> <p>b) शालां बहिः क्रीडाङ्गणम् अस्ति ।</p> <p>उत्तरम् :</p> <p>a) बालकः चोरात् त्रायते ।</p> <p>b) शालायाः बहिः क्रीडाङ्गणम् ।</p>	<p>1 × 2 = 2</p> <p>1</p> <p>1</p>
VI.	संस्कृतभाषया अनुवादं कुरुत ।	1 × 2 = 2
26.	<p>ಮಹಾಭಾರತವು ಅತ್ಯಂತ ಪೂಜ್ಯವಾದ ಮಹಾಕಾವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ವ್ಯಾಸ ಮಹರ್ಷಿಗಳು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ.</p> <p>Mahabharata is the most revered epic. It was created by Maharshi Vyasa.</p> <p>उत्तरम् :</p> <p>महाभारतम् अत्यन्तं पूज्यं महाकाव्यम् अस्ति । एतत् व्यास-महर्षिः रचयामास ।</p>	<p>2</p>
VII.	कर्नाटकभाषया, आङ्ग्लभाषया वा अनुवादं कुरुत ।	1 × 2 = 2
27.	<p>नद्यः प्रायेण पर्वतेषु उत्पद्यन्ते । ताः नद्यः जनान् बहुधा उपकुर्वन्ति ।</p> <p>उत्तरम् :</p> <p>ನದಿಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಪರ್ವತಗಳಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುತ್ತವೆ. ಆ ನದಿಗಳು ಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ಉಪಕರಿಸುತ್ತವೆ.</p> <p>Generally rivers are originated in the hills. Rivers are more helpful / useful to people.</p>	<p>2</p>

प्रश्न संख्या	उत्तराणि	अङ्क विभजनम्
VIII.	यथानिर्देशम् उत्तरं त्रिचतुरैः वाक्यैः लिखत ।	4 × 3 = 12
28.	विज्ञानप्रदर्शिनीं द्रष्टुं गच्छाम । कः पाठः ? कः वदति ? प्रदर्शिनी कुत्र आयोजिता ? उत्तरम् : ‘भारतीयविज्ञानम्’ इति पाठः । ध्रुवः वदति । प्रदर्शिनी न्याषनल् प्रौढशालायाः क्रीडाङ्गणे आयोजिता ।	3
29.	सः महर्षिः धर्मात्मा उदारश्च । कः पाठः ? कः अवदत् ? धर्मात्मा कः ? उत्तरम् : ‘त्यागधनः’ इति पाठः । ब्रह्मदेवः अवदत् । धर्मात्मा दधीचिमहर्षिः ।	3
30.	मया भोजो रक्षितः । कः पाठः ? कः वदति ? कं वदति ? अथवा किं भवेत् मम समीपे ? कः पाठः ? कः अवदत् ? कम् अवदत् ? उत्तरम् : ‘विवेकोदयः’ इति पाठः । वत्सराजः वदति । बुद्धिसागरं प्रति वदति । अथवा ‘त्यागधनः’ इति पाठः । दधीचिः अवदत् । इन्द्रं प्रति अवदत् ।	3

प्रश्न संख्या	उत्तराणि	अङ्क विभजनम्
31.	अहमस्य प्रदास्यामि परमं वरमद्भुतम् । कः पाठः ? कः वरं ददाति ? कस्मै वरं ददाति ? उत्तरम् : “मारुतेः महिमा” इति पाठः । इन्द्रः वरं ददाति । हनूमते वरं ददाति ।	3
IX.	कवेः देश-काल-कृतीनां विषये त्रिचतुरैः वाक्यैः उत्तरं लिखत ।	2 × 3 = 6
32.	बल्लाळसेनः उत्तरम् : कविः : बल्लाळसेनः । देशः : धारानगरम् । कालः : षोडशशतकम् । कृतयः : भोजप्रबन्धः ।	1 1 1
33.	डा० के.एस्. नागराजन् । उत्तरम् : कविः : डा० के० एस्० नागराजन् । देशः : बेङ्गलूरुनगरम् । कालः : क्रि० श० विंशतिशतकम् । कृतयः : श्रीसीतास्वयंवरम् , श्री शबरीविलासम् इति काव्यद्वयम् । उन्मत्तकीचकम्, गुरुशापम् इति नाटकद्वयम् ।	1 1 1
X.	पद्यपाठस्य नाम उल्लिख्य तात्पर्यं पञ्चषैः वाक्यैः कर्नाटकभाषया, संस्कृतभाषया, आङ्ग्लभाषया वा लिखत ।	3 × 3 = 9
34.	ईशावास्यमिदं सर्वं यत्किञ्च जगत्यां जगत् । तेन त्यक्तेन भुञ्जीथाः मा गृधः कस्यस्विद्धनम् ॥	

ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಂಖ್ಯೆ	ಉತ್ತರಾಣಿ	ಅಂಕ ವಿಭಜನ
35.	<p>ಉತ್ತರಮ್ :</p> <p>ಪಠ್ಯಪಾಠಸ್ಯ ನಾಮ - ಉಪನಿಷದ್ವಚನಮ್ ।</p> <p>ತಾತ್ಪರ್ಯ : ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾವರ ಜಂಗಮಾತ್ಮಕವಾದದ್ದು ಏನೇನಿವೆಯೋ ಅವೆಲ್ಲವೂ ಪರಮಾತ್ಮನಿಂದ ಆವರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಸರ್ವಸಂಗಪರಿತ್ಯಾಗದಿಂದ ನಿನ್ನನ್ನು ನೀನು ಕಾಪಾಡಿಕೋ. ಯಾರೊಬ್ಬರ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಬಯಸಬೇಡ.</p> <p>ಯತ್ರ ಕುತ್ರ ವಾ ವಯಂ ಸಮಗ್ರಭಾರತೇ ಸ್ಥಿತಾ ಭಾಷಯಾಪಿ ಧರ್ಮತಶ್ಚ ಭಿನ್ನಮಾರ್ಗಮಾಶ್ರಿತಾಃ । ಆದಿತಶ್ಚ ಮಧ್ಯತಸ್ತಥಾಂತತಶ್ಚ ಭಾರತಾ ಭಾರತೀಯಭಾವನೇತಿ ವೃದ್ಧಿಮೇತು ಭಾರತೇ ॥</p> <p>ಉತ್ತರಮ್ :</p> <p>ಪಠ್ಯಪಾಠಸ್ಯ ನಾಮ - ಭಾರತೀಯಭಾವನಾ ।</p> <p>ತಾತ್ಪರ್ಯ : ನಾವು ಭಾರತದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೇ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ, ಭಾಷೆ-ಧರ್ಮಗಳು ಭಿನ್ನವಾಗಿದ್ದರೂ, ಭಾರತದೇಶದ ಆದಿ-ಮಧ್ಯ-ಅಂತ್ಯ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲರೂ ಭಾರತೀಯರೇ ಆಗಿದ್ದೇವೆ. ಹೀಗೆ ಭಾರತೀಯರನ್ನು ಭಾವನೆಯು ಹೆಚ್ಚಾಗಲಿ.</p>	3
36.	<p>ತಸ್ಯ ಭಾರ್ಯಾ ಬಭೂವೇಷಾ ಹ್ಯಜ್ಜನೇತಿ ಪರಿಶ್ರುತಾ । ಜನಯಾಮಾಸ ತಸ್ಯಾಂ ವೈ ವಾಯುರಾತ್ಮಜಮುತ್ತಮಮ್ ॥</p> <p>ಅಥವಾ</p> <p>ಯಸ್ತು ಸರ್ವಾಣಿ ಭೂತಾನಿ ಆತ್ಮನೈವಾನುಪಶ್ಯತಿ । ಸರ್ವಭೂತೇಷು ಚಾತ್ಮಾನಂ ತತೋ ನ ವಿಜುಗುಪ್ಸತೇ ॥</p>	3

ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಂಖ್ಯೆ	ಉತ್ತರಾಣಿ	ಅಂಕ ವಿಭಜನ
<p>XI.</p> <p>37.</p>	<p>ಉತ್ತರಮ್ :</p> <p>ಪದ್ಯಪಾಠಸ್ಯ ನಾಮ - ಮಾರುತೇ: ಮಹಿಮಾ ।</p> <p>ತಾತ್ಪರ್ಯ : ಅವನಿಗೆ (ಆ ಕೇಸರಿಗೆ) ಅಂಜನಾ ಎಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಪ್ರಿಯಮಡದಿ ಇದ್ದಳು. ವಾಯುದೇವನ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ಅವಳು ಈ ಅಂಜನೇಯನೆಂಬ ಶ್ರೇಷ್ಠನಾದ ಮಗನನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಳು.</p> <p style="text-align: center;">ಅಥವಾ</p> <p>ಪದ್ಯಪಾಠಸ್ಯ ನಾಮ - ಉಪನಿಷದ್ವಚನಮ್ ।</p> <p>ತಾತ್ಪರ್ಯ : ಯಾವನು ಸರ್ವಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ತನ್ನಲ್ಲಿ ನೋಡುವನೋ ಮತ್ತು ಸರ್ವಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿ ತನ್ನನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾನೆಯೋ, ಅವನು ಹಾಗೆ ನೋಡುವುದರಿಂದ ಯಾರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೂ ಜುಗುಪ್ಸೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ.</p> <p>ವಾಕ್ಯೇ ವಿಧ್ಯಮಾನಮ್ ಅಲಂಕಾರಂ ಸಲಕ್ಷಣಂ ಸಮನ್ವಯತ ।</p> <p>ಶ್ರೀರಾಮ: ಸಮುದ್ರ: ಇವ ಗಮ್ಭೀರ: ।</p> <p style="text-align: center;">ಅಥವಾ</p> <p>ಸೈನ್ಧವಮಾನಯ ।</p> <p>ಉತ್ತರಮ್ :</p> <p>ಅಲಂಕಾರಸ್ಯ ನಾಮ : ಉಪಮಾ ।</p> <p>ಲಕ್ಷಣಮ್ : ಉಪಮಾ ಯತ್ರ ಸಾದೃಶ್ಯಲಕ್ಷ್ಮಿ: ಉಲ್ಲಸತಿ ದ್ವಯೋ: ।</p> <p>ಸಮನ್ವಯ: : ಉಪಮೇಯಮ್ = ಶ್ರೀರಾಮ: ।</p> <p style="padding-left: 40px;">ಉಪಮಾನಮ್ = ಸಮುದ್ರ: ।</p> <p style="padding-left: 40px;">ಸಾಧಾರಣಧರ್ಮ: = ಗಾಮ್ಭೀರಿಯಮ್ ।</p> <p style="padding-left: 40px;">ಉಪಮಾವಾಚಕ: = ಇವ ।</p> <p style="padding-left: 40px;">ಅತ: ಉಪಮಾಲಂಕಾರ: ಭವತಿ ।</p> <p style="text-align: center;">ಅಥವಾ</p>	<p style="text-align: center;">3</p> <p style="text-align: center;">1 × 3 = 3</p> <p style="text-align: center;">3</p>

प्रश्न संख्या	उत्तराणि	अङ्क विभजनम्															
	<p>अलङ्कारस्य नाम : श्लेषः ।</p> <p>लक्षणम् : अनेकार्थशब्दविन्यासः श्लेषः ।</p> <p>समन्वयः : अत्र “सैन्धवम्” इति पदस्य अश्वः तथा लवणम् इति अर्थद्वयं भवति ।</p>																
XII.	प्रस्तारं विलिख्य गणविभागं कृत्वा छन्दोनाम लिखत ।	1 × 3 = 3															
38.	<p>क्षारं जलं वारिमुचः पिबन्ति ।</p> <p>उत्तरम् :</p> <p> <table style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <td>त</td><td>त</td><td>ज</td><td>गु</td><td>गु</td> </tr> <tr> <td>-</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td> </tr> <tr> <td>U</td><td>U</td><td>U</td><td>U</td><td>U</td> </tr> </table> </p> <p>क्षारं जलं वारिमुचः पिबन्ति ।</p> <p>छन्दोनाम - इन्द्रवज्रा ।</p> <p>अक्षराणि - एकादश ।</p> <p>गणाः - त - त - ज - गुरु - गुरु ।</p>	त	त	ज	गु	गु	-	-	-	-	-	U	U	U	U	U	3
त	त	ज	गु	गु													
-	-	-	-	-													
U	U	U	U	U													
XIII.	पद्यं पूर्यत ।	1 × 4 = 4															
39.	<p>सुखस्य .....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>..... हि लोकः ॥</p> <p>उत्तरम् :</p> <p>सुखस्य दुःखस्य न कोऽपि दाता</p> <p>परो ददातीति कुबुद्धिरेषा ।</p> <p>अहं करोमीति वृथाभिमानः</p> <p>स्वकर्मसूत्रग्रथितो हि लोकः ॥</p>	4															

ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಂಖ್ಯೆ	ಉತ್ತರಣಿ	ಅಂಕ ವಿಭಜನ
XIV.	ದಶಾವಾಕ್ಯೈಃ ಉತ್ತರಂ ಕರ್ನಾಟಕಭಾಷಯಾ, ಸಂಸ್ಕೃತಭಾಷಯಾ, ಆಡ್ಗಲಭಾಷಯಾ ವಾ ಲಿಖತ	3 × 4 = 12
40.	<p>ಚನ್ನಮ್ಮಾ-ರಾಜಾರಾಮಯೋಃ ಸಂಭಾಷಣಂ ಲಿಖತ </p> <p>ಅಥವಾ</p> <p>ವೃಕ್ಷಾಯುರ್ವೇದೇ ಪ್ರತಿಪಾದಿತಾನಾಂ ಚತುರ್ವಿಧವೃಕ್ಷಾಣಾಂ ವಿಷಯೇ ಲಿಖತ </p> <p>ಉತ್ತರಮ್ :</p> <ul style="list-style-type: none"> * ರಾಜಾರಾಮನು ತಾನು ಶಿವಾಜಿಯ ಮಗನೆಂದು ಪರಿಚಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು. * ಚನ್ನಮ್ಮಾಳು ರಾಜಾರಾಮನ ಆಯಾಸಕ್ಕೆ ಕಾರಣವನ್ನು ಕೇಳುವುದು. * ಮೊಘಲರ ಆಕ್ರಮಣದಿಂದ ಶಿವಾಜಿಯ ಮರಣ. ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಬಯಸಿ ತಾನು ಬಂದ ವಿಚಾರವನ್ನು ರಾಜಾರಾಮನು ಹೇಳುವುದು. * ಚನ್ನಮ್ಮಾಳಿಗೆ ಮಂತ್ರಿಯ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯ ಮಾತುಗಳು. * ಚನ್ನಮ್ಮಾಳು ರಾಜಾರಾಮನಿಗೆ ಅಭಯ ನೀಡುವ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ಮಾಡುವುದು. * ರಾಜಾರಾಮನು ಸಂತೋಷದಿಂದ ರಾಣಿ ಚನ್ನಮ್ಮಾಳನ್ನು ಹಾರೈಸುವುದು. <p>ಅಥವಾ</p> <ul style="list-style-type: none"> * ವನಸ್ಪತಿ : ಹೂ ಬಿಡದೇ ಫಲಿಸುವಂತಹ ವೃಕ್ಷಗಳು. ಅತ್ತಿ, ನೆಲ್ಲಿ ಇತ್ಯಾದಿ... * ದ್ರುಮ : ಹೂ ಬಿಡುವ ಮೂಲಕ ಫಲಿಸುವಂತಹ ವೃಕ್ಷಗಳು. ಮಾವು, ದಾಳಿಂಬೆ ಇತ್ಯಾದಿ... 	

ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಂಖ್ಯೆ	ಉತ್ತರಾಣಿ	ಅಂಕ ವಿಭಜನಾ
41.	<p>* ಲತಾ : ಅನ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಸುತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯಕವಾಗುವ ಕಾಂಡ (ಬಳ್ಳಿ) ಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಸಸ್ಯಗಳು. ಮಲ್ಲಿಗೆ, ಅಮೃತ ಬಳ್ಳಿ ಇತ್ಯಾದಿ...</p> <p>* ಗುಲ್ಮ : ಪೊದೆಯಂತೆ ಅನೇಕ ಕಾಂಡಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಸಸ್ಯಗಳು. ಭತ್ತ ಮತ್ತು ಚಿಕ್ಕಚಿಕ್ಕ ಸಸ್ಯಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ...</p> <p>* ಬೀಜ, ಕಾಂಡ ಮತ್ತು ಗೆಡ್ಡೆಗಳಿಂದ ಸಸ್ಯಗಳ ಉತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದು.</p> <p>अगस्त्यमुनिः हनूमतः जननं बाल्यवृत्तान्तं च कथं वर्णयति ? पद्यानुगुणं विवृणुत ।</p> <p>उत्तरम् :</p> <p>* ವಾಯುದೇವನ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ಅಂಜನಾ-ಕೇಸರಿಯರ ಪುತ್ರನಾಗಿ ಮಾರುತಿಯ ಜನನ.</p> <p>* ತಾಯಿಯ ಅನುಪಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಹಸಿವೆಯಿಂದ ಬಳಲಿ ಉದಯರವಿಯನ್ನು ಹಣ್ಣೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ರವಿಯನ್ನು ತಿನ್ನಲು ಆಕಾಶದತ್ತ ನೆಗೆಯುವುದು.</p> <p>* ರಾಮಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಮಾರುತಿಯನ್ನು ಸೂರ್ಯನು ಸುಡದಿರುವುದು.</p> <p>* ಸೂರ್ಯಗ್ರಹಣಕ್ಕಾಗಿ ಬಂದ ರಾಹುವು ಅಂಜನೇಯನನ್ನು ನೋಡಿ ಇಂದ್ರನ ಬಳಿ ದೂರು ನೀಡುವುದು.</p> <p>* ಐರಾವತವನ್ನೇರಿ ಬಂದ ಇಂದ್ರನಿಂದ ಮಾರುತಿಗೆ ವಜ್ರಾಯುಧದ ಆಘಾತವಾದಾಗ ಭೂಮಿಗೆ ಬಿದ್ದ ಮಾರುತಿಯ ದವಡೆಯು ಭಗ್ನವಾಗುವುದು.</p> <p>* ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ವಜ್ರಾಯುಧದಿಂದ ಹನುಮನು ಅವಧ್ಯನಾಗಲೆಂದು ಇಂದ್ರನ ವರಪ್ರಸಾದ.</p>	4

प्रश्न संख्या	उत्तराणि	अङ्क विभजनम्
42.	<p>ध्रुवः ध्रुवपदं कथम् अलभत ? विशदयत ।</p> <p>उत्तरम् :</p> <ul style="list-style-type: none"> * ಉತ್ತಾನಪಾದ ಮಹಾರಾಜನಿಗೆ ಸುನೀತಿ ಮತ್ತು ಸುರುಚಿಯರೆಂಬ ಪತ್ನಿಯರು. * ಸುನೀತಿಯ ಮಗ ಧ್ರುವ. ಸುರುಚಿಯ ಮಗ ಉತ್ತಮ. * ರಾಜನಿಗೆ ಕಿರಿಯಳಾದ ಸುರುಚಿ ಮತ್ತು ಅವಳ ಮಗನ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರೀತಿ. * ಧ್ರುವನಿಗೆ ತಂದೆಯ ತೊಡೆಯೇರುವ ಬಯಕೆ. ಸುರುಚಿಯ ವಿರೋಧ. * ಧ್ರುವನು ಪಡೆಯಲು ತಾಯಿಯ ಮಾತಿನಂತೆ ಧ್ರುವನು ತಪಸ್ಸಿಗೆ ತೆರಳುವುದು. * ನಾರದರಿಂದ ವಾಸುದೇವಮಂತ್ರೋಪದೇಶ. ಧ್ರುವನಿಂದ ಘೋರತಪಸ್ಸು ಮಾಡಲ್ಪಡುವುದು. * ಭಗವಂತನಾದ ನಾರಾಯಣನ ಆವಿರ್ಭಾವ. ಬಾಲಕ ಧ್ರುವನಿಗೆ ಧ್ರುವಪದವನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸುವುದು. 	4
xv.	अधोलिखितम् अनुच्छेदं पठित्वा प्रश्नान् उत्तरत ।	1 × 4 = 4
43.	<p>भारतदेशः अस्माकं प्रियः देशः । सर्वदेशानां शिरोमणिः भारतदेशः खलु । अस्य प्राकृतिकसौन्दर्यं मनः मोहयति । अस्य उत्तरदिशायां पर्वतराजः हिमालयः विराजते । भारतस्य दक्षिणदिशायां महासागरः अस्य चरणौ प्रक्षालयति । अस्य अङ्के अनेकाः नद्यः सन्ति । एतासां नदीनां तटेषु बहूनि नगराणि विराजन्ते । नदीनां जलं क्षेत्राणां सिञ्चनाय विद्युतः उत्पादनाय च प्रयुज्यते । हरितानि वनानि भारतस्य शोभां वर्धयन्ति ।</p>	

प्रश्न संख्या	उत्तराणि	अङ्क विभजनम्
	<p>प्रश्नाः —</p> <p>i) कः अस्माकं प्रियः देशः ?</p> <p>ii) भारतस्य उत्तरदिशायां कः विराजते ?</p> <p>iii) नदीनां तटेषु कानि विराजन्ते ?</p> <p>iv) भारतस्य शोभां कानि वर्धयन्ति ?</p> <p>उत्तरम् :</p> <p>i) भारतदेशः अस्माकं प्रियः देशः ।</p> <p>ii) भारतस्य उत्तरदिशायां हिमालयः विराजते ।</p> <p>iii) नदीनां तटेषु बहूनि नगराणि विराजन्ते ।</p> <p>iv) भारतस्य शोभां हरितानि वनानि वर्धयन्ति ।</p>	<p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p>
xvi.	पत्रं लिखत ।	1 × 5 = 5
44.	<p>उडुपिमण्डलस्य सर्वकारीयप्रौढशालायाः छात्रः/छात्रा इति मत्वा धार्मिकोत्सवनिमित्तम् एकस्य दिनस्य विरामं सम्प्रार्थ्य कक्ष्याध्यापकं प्रति विरामपत्रं लिखत ।</p> <p>अथवा</p> <p>प्रवासार्थं धनं प्रेषयितुं निवेद्य पितरं/मातरं प्रति पत्रं लिखत ।</p> <p>उत्तरम् :</p> <p>विरामपत्रम्</p> <p>* सकाशात् -</p> <p>* सविधे -</p> <p>* विषयः विवरणं च -</p> <p>* समापनम् -</p> <p>अथवा</p>	<p>1</p> <p>1</p> <p>2</p> <p>1</p>

प्रश्न संख्या	उत्तराणि	अङ्क विभजनम्
	पितरं / मातरं प्रति पत्रम्	
	* उपक्रमः सम्बोधनं च -	1
	* विषयविवरणम् -	2
	* समापनम् -	1
	* पत्रसङ्केतः -	1
XVII.	दशवाक्यैः प्रबन्धं लिखत ।	1 × 5 = 5
45.	स्वातन्त्र्योत्सवः । अथवा परिसरमालिन्यानि निवारणोपायाः च । उत्तरम् : i) पीठिका । ii) विषयनिरूपणम् । iii) उपसंहारः ।	1 3 1